

Zápis z jednání Rady vlády pro národnostní menšiny ze dne 18. června 2021

Jednání se uskutečnilo dne 18. června 2021 (11:00–14:30 hod.) v Lichtenštejnském paláci.

Přítomní členové Rady:

Helena Válková (místopředsedkyně Rady), Martin Dzingel (místopředseda Rady, německá menšina), Petr Rojík (německá menšina), Lenka Kopřivová (chorvatská menšina), Alena Kovářová (běloruská menšina), Georgi Bečev (bulharská menšina), Anna Rákóczi (maďarská menšina), Dariusz Branny (polská menšina), Gabriel Kopeć (polská menšina), Ján Balog (romská menšina), Ivona Shafaq (romská menšina), Eugenie Číhalová (ruská menšina), Jaroslav Miňo (slovenská menšina), Vladimír Skalský (slovenská menšina), Jovan Mitrović (srbská menšina), Bohdan Rajčinec (ukrajinská menšina), Uyen Huu Pham (vietnamská menšina), Jana Hajná (Asociace krajů ČR), Michal Franěk (MSP), Petr Vokáč (MV), Vít Dovalil (Ústav germánských studií, Filozofická fakulta UK), René Petráš (Právnická fakulta UK)

Nepřítomní členové Rady: Marie Bílková (MF)

Pověření zástupci omluvených členů:

Václav Appl (MK), Jiří Kalašnikov (MZV), Michaela Novotná (KPR), Svatopluk Pohořelý (MŠMT), Jan Vrbický (MPSV)

Hosté:

Blanka Bartíková (MK), Petr Voříšek (MV), Zbyněk Gřešek (MD), Tomáš Kraus (židovská komunita – stálý host), Daniela Kolenovská (UK), Olga Mandová (ukrajinská menšina), Ivane Čačchiani (gruzínská menšina)

Omluvení členové:

Andrej Babiš (předseda Rady), Adriano Mandilas (řecká menšina), Dagmar Březinová (rusínská menšina), Roman Lipták (Kancelář prezidenta republiky), Martin Povejšil (MZV), Karel Kovář (MŠMT), Milan Němeček (MK), Zuzana Jentsche Stöcklová (MPSV), Stanislav Křeček (veřejný ochránce práv), Pavla Štrobachová (Svaz měst a obcí ČR)

Úřad vlády ČR:

Odbor lidských práv a ochrany menšin: Renata Weinerová, Martin Kocanda, Andrea Baršová, Tadeáš Mertlík, Jan Chrt, Kateřina Krejčová, Denisa Černohousová, Zdeněk Duna, Olga Jeřábková

Schválený program jednání:

1. Připomenutí 100. výročí Masarykovy pomocné akce
2. Pravoslavná část Olšanských hřbitovů (Nekropole ruské emigrace) a její současná situace

Pracovní část

3. Kontrola úkolů uložených Radou vlády pro národnostní menšiny na posledním zasedání dne 8. ledna 2021
 4. Informace Ministerstva dopravy o výsledcích jednání týkajícího se zavedení hlášení v polském jazyce na železničních nádražích a zastávkách
 5. Informace o postupu ve věci rozšíření ochrany německého jazyka částí III Evropské charty regionálních či menšinových jazyků a ochrany chorvatského jazyka částí II Charty
 6. Podnět ukrajinské národnostní menšiny ke zřízení kulturně-vzdělávacího centra
 7. Deklarace dvojí národnosti a její vykazování orgány veřejné správy
 8. Informace o dotačních programech Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstva kultury a Úřadu vlády ČR
 9. Návrh na ukončení činnosti Výboru pro dotační politiku a Výboru pro spolupráci s orgány samosprávy
10. Různé
- a) Informace zástupců národnostních menšin k aktuálním událostem v jejich mateřských zemích
 - b) Přístup Muzea Těšínska, resp. jeho zřizovatele, tj. Moravskoslezského kraje, k závazkům ČR vůči polské národnostní menšině
 - c) Dodržování § 29 a § 117 zákona č. 128/2000 Sb. o obcích - v obcích s 10 % zastoupením občanů jiné než české národnosti (podnět polské národnostní menšiny)
 - d) Situace Výboru pro národnostní menšiny Zastupitelstva Ústeckého kraje (podnět ukrajinské národnostní menšiny)
 - e) Zápis vietnamských jmen a příjmení dle Nařízení vlády č. 594/2006 Sb. o přepisu znaků do podoby, ve které se zobrazují v informačních systémech veřejné správy
 - f) Informace k očkování cizinců - shrnutí současného nastavení přístupu cizinců pobývajících na území ČR k očkování proti onemocnění
 - g) Informace o publikační činnosti vztahující se k problematice národnostních menšin na Právnické fakultě UK
 - h) Informace o přípravě Zprávy o situaci národnostních menšin za rok 2020

Místopředsedkyně Rady, H. Válková, přivítala přítomné členy Rady i hosty a zahájila druhé jednání Rady vlády pro národnostní menšiny (dále jen „Rada“) v roce 2021¹. H. Válková nejprve omluvila nepřítomnost předsedy Rady, Andreje Babiše, který se z pracovních důvodů nemohl jednání zúčastnit. Dále avizovala, že ještě před zahájením pracovní části zasedání Rady proběhne slavnostní připomenutí výjimečné historické události, tzv. Masarykovy ruské pomocné akce, jejíž 100. výročí si připomínáme právě v letošním roce.

¹ Program jednání byl spolu s podklady členům Rady zaslán, v souladu s Jednacím řádem Rady, 10 dní před jednáním.

Ad 1. Připomenutí 100. výročí Masarykovy pomocné akce

H. Válková přivítala Mgr. Danielu Kolenovskou, Ph.D. z Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy, která přítomné seznámila s historií a okolnostmi vyhlášení Ruské pomocné akce. Na přednášku D. Kolenovské navázala paní E. Číhalová, zástupkyně v Radě za ruskou národnostní menšinu, která na příkladu své rodiny prezentovala cestu ruských emigrantů z Ruska do Československa a jejich další osudy v rámci Ruské pomocné akce. Otcem paní Číhalové byl Jevgenij Feofilovič Djukov, který v tehdejší Československu vystudoval medicínu a později působil jako lékař v Praze. K přednášce D. Kolenovské a vystoupení E. Číhalové byly promítány dobové fotografie.

Ad 2. Pravoslavná část Olšanských hřbitovů (Nekropole ruské emigrace) a její současná situace

H. Válková představila další bod jednání, který tematicky navázal na události Ruské pomocné akce, avšak již s časovým přesahem do současnosti. Sekretariát Rady byl upozorněn na současnou neutěšenou situaci na pietním území Nekropole ruské emigrace, která se nachází v pravoslavné části Olšanských hřbitovů v Praze, kde jsou pochováni významné ruské, ukrajinské a běloruské osobnosti, které ve dvacátých letech minulého století přišly v rámci Masarykovy pomocné akce do Československa. Podnět k zařazení tohoto tématu do programu jednání Rady vnesla paní Eugenie Číhalová za ruskou národnostní menšinu a paní Olga Mandová za ukrajinskou národnostní menšinu. H. Válková předala slovo O. Mandové, která spolu s dalšími kolegy zaslala v této věci dopis předsedovi Výboru pro národnostní menšiny Zastupitelstva Magistrátu hl. m. Prahy, panu Jiřímu Knitlovi, a na vědomí paní zmocněnkyni Heleně Válkové (dopis byl členům Rady rozdán před jednáním Rady). O. Mandová uvedla, že v posledních letech jsou potomci původních ruských emigrantů svědky znepokojujících až alarmujících událostí v pravoslavné „ruské“ části Olšanských hřbitovů. Hřbitov, který je primárně pietním místem, začal sloužit různým demonstracím s politickými aspekty a demonstrací síly. Uskutečnily se tam pochody Nočních víků, dochází k výpadům rusky hovořících provokatérů vůči pozůstalým původních ruských emigrantů, kteří jsou osočováni z fašismu. Pravoslavný chrám Zesnutí přesvaté Bohorodice přestal sloužit svému původnímu účelu. Před chrámem probíhá stánkový prodej a během bohoslužeb jsou reproduktory stavěny na hrobových místech. Chrám byl vystavěn jako pohřební kaple ve 20. letech minulého století – jeho součástí je krypta, kde je pohřben předseda vlády ČSR Karel Kramář se svojí manželkou a další významné osobnosti. Krypta má zároveň statut válečného hrobu, protože v ní jsou také pohřbeni srbští vojáci. V současné době je návštěva krypty prakticky nemožná, neboť je využívána jako bohoslužebný prostor a zповědnice. Zároveň je zde vystavěn ikonostas, který zabraňuje uctít památku zemřelých a vyskytují se zde i další nedůstojná opatření a omezení. Na vystoupení O. Mandové navázal M. Kocanda, který informoval o průběhu trojstranného jednání na Magistrátu hl. m. Prahy dne 8. června 2021. Jednání se vedle Magistrátu hl. m. Prahy zúčastnil Úřad vlády ČR a ředitel Správy pražských hřbitovů pan Červený. Současná situace na Olšanských hřbitovech byla vyhodnocena jako zcela neakceptovatelná. V nejbližší době dojde k vypovězení stávající smlouvy o výpůjčce Chrámu Zesnutí přesvaté Bohorodice, která byla uzavřena s Pravoslavnou náboženskou obcí. Správa pražských hřbitovů připraví novou nájemní smlouvu, která bude striktně koncipována tak, aby byl chrám využíván k jeho původnímu účelu. V návaznosti na magistrátní jednání proběhlo 12. zasedání Výboru pro národnostní menšiny ZHMP dne 16. června 2021, kde bylo přijato následující usnesení:

1. Výbor pro národnostní menšiny ZHMP žádá Správu pražských hřbitovů, p.o., aby byly zajištěny všechny potřebné kroky vedoucí k striktnímu vymezení účelu pravoslavného chrámu na Olšanských hřbitovech (Chrám Zesnutí přesvaté Bohorodice) k jeho původnímu účelu (tj. výhradně ke konání obřadů spojených s posledním rozloučením či pietním aktům) a současně k tomu, aby prostor podzemní krypty nebyl nadále využíván k církevním úkonům vůbec, a to s ohledem na charakter místa posledního odpočinku a status válečného hrobu.

2. Ukládá předsedovi Výboru pro národnostní menšiny ZHMP informovat o 1. bodu tohoto usnesení radní HMP pro oblast sociální politiky a zdravotnictví a ředitele Správy pražských hřbitovů, p.o.

Na závěr druhého bodu jednání představila A. Kovářová výstup projektu běloruské národnostní menšiny, kterým je publikace „Běloruské hroby na českých a slovenských hřbitovech“. Projekt byl částečně podpořen Úřadem vlády ČR.

Následně H. Válková otevřela pracovní část jednání Rady. Konstatovala, že ke dni zasedání měla Rada celkem 33 členů. Pro dosažení kvora pro usnášeníschopnost byla nutná přítomnost minimálně 17 členů. Vzhledem k tomu, že na začátku jednání bylo přítomno celkem 27 členů (nebo jejich zástupců na základě písemného pověření), byla potvrzena usnášeníschopnost Rady.

PŘÍTOMNO	CELKOVÝ POČET	USNÁŠENÍSCHOPNOST
27	33	ANO

Následovně H. Válková představila program jednání a vyzvala přítomné členy k hlasování o programu. K návrhu programu nebyla vznesena žádná připomínka.

HLASOVÁNÍ O PROGRAMU ZASEDÁNÍ

PRO	ZDRŽEL SE	PROTI
27	0	0

Ad 3. Kontrola úkolů uložených Radou vlády pro národnostní menšiny na posledním zasedání dne 8. ledna 2021

M. Kocanda provedl kontrolu úkolů z posledního zasedání Rady. Prvním z nich byla informace o dalším postupu ve věci znovuvytvoření ukrajinského kulturně osvětového centra. Tomuto úkolu bude věnován samostatný bod jednání (bod č. 6).

Druhým úkolem bylo svolání jednání jednotlivých poskytovatelů dotací do 15. února 2021, (tj. MK, MŠMT, MPSV, ÚV ČR) s Ministerstvem financí ve věci sjednocení způsobu vykazování finančních prostředků podle Nařízení vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity (informace o přípravě nového nařízení vlády, které by nahradilo dosavadní platné nařízení vlády č. 98/2002 Sb.). Tento úkol byl splněn. Jednání jednotlivých poskytovatelů dotací s Ministerstvem financí proběhlo 10. února t. r. Způsob vykazování finančních prostředků podle Nařízení vlády č. 98/2002 Sb. byl sjednocen. Výsledkem je finalizace návrhu nového nařízení vlády, které by mělo být v nejbližší době postoupeno do meziresortního připomínkového řízení.

Třetím úkolem bylo pověřeno Ministerstvo dopravy, které bude v samostatném bodu jednání členy Rady informovat o výsledcích jednání týkajícího se zavedení hlášení v polském jazyce na železničních nádražích a zastávkách (bod č. 4).

Čtvrtému úkolu, informaci o postupu ve věci žádosti o rozšíření ochrany německého jazyka částí III Evropské charty regionálních či menšinových jazyků, bude také věnován samostatný bod jednání (bod č. 5).

O posledním, pátém úkolu, který se týká návrhu bilaterální dohody mezi Chorvatskou a Českou republikou o ochraně české národnostní menšiny v Chorvatské republice

a chorvatské národnostní menšiny v České republice, informoval J. Kalašnikov, zástupce Ministerstva zahraničních věcí (dále jen „MZV“). Návrh bilaterální dohody doposud nebyl předmětem jednání ministrů zahraničních věcí obou zemí. K návrhu by měla proběhnout samostatná jednání zainteresovaných útvarů v rámci ministerstva, o jejichž výsledcích bude Rada informována.

Usnesení č. 6/2021
Rady vlády pro národnostní menšiny
ze dne 18. června 2021 k bodu jednání č. 3

Rada vlády pro národnostní menšiny

I. bere na vědomí informaci o plnění úkolů z minulého jednání Rady vlády pro národnostní menšiny;

II. ukládá sekretariátu Rady vlády pro národnostní menšiny, aby na příštím jednání Rady informoval o dalším postupu v přípravě nového nařízení vlády, které by nahradilo dosavadní platné nařízení vlády č. 98/2002 Sb.

HLASOVÁNÍ O USNESENÍ

PRO	ZDRŽEL SE	PROTI
27	0	0

Usnesení bylo přijato.

Ad 4. Informace Ministerstva dopravy o výsledcích jednání týkajícího se zavedení hlášení v polském jazyce na železničních nádražích a zastávkách

H. Válková otevřela další bod jednání Rady. Na posledním jednání Rady sekretariát Rady požádal Ministerstvo dopravy o konkrétnější informace k datu zahájení informování cestujících v polském jazyce. Správa železnic sice potvrdila zajištění služby informování cestujících v polském jazyce, avšak vzhledem k zajištění celé databáze v polském jazyce dodavatel nemohl zaručit hlášení k začátku jízdního řádu 2020/21 ke dni 13. 12. 2020, ale až v průběhu jízdního řádu 2020/21. Z. Gřešek z Ministerstva dopravy uvedl, že již existuje nahrávka hlášení v polském jazyce, avšak zástupci Kongresu Poláků vyjádřili na přelomu února a března 2021 nespokojenost s kvalitou této nahrávky. Správa železnic vzala na vědomí oprávněné výtky Kongresu Poláků, a proto byli osloveni herci z Těšínského divadla k vytvoření nové akceptovatelné nahrávky. Nastal však problém s dodavatelskou společností CHAPS, s.r.o., která nedodržela termín dodání k 30. 6. 2021. D. Branny potvrdil, že zástupci polské národnostní menšiny byli seznámeni se vzorky nahrávek v polském jazyce a vyhodnotili je jako nepřijatelné. Problémem je, že Správa železnic nechce uhradit náklady spojené s vytvořením nové kvalitnější nahrávky s tím, že tyto náklady si má uhradit samotný Kongres Poláků. Jedná se o částku 40 až 50 tisíc Kč. Kongres Poláků je ochoten tyto náklady nést, pokud se nenajde jiná možnost úhrady těchto nákladů. H. Válková zdůraznila, že náklady na pořízení nové kvalitní nahrávky v polském jazyce je povinen uhradit český stát, protože polský jazyk požívá ochranu ze zákona. M. Dzingel se přidal do rozpravy s informací, že německá národnostní menšina se pokouší o zavedení hlášení v německém jazyce v obci Měděnec, kde byla dosažena kvóta 10 % zastoupení německé menšiny. Správa železnic německé menšině přislíbila zavedení vizuálních informací v německém jazyce, nyní se jedná o zajištění audiovizuální formy hlášení.

Následně H. Válková ukončila rozpravu a přednesla návrh usnesení.

Usnesení č. 7/2021
Rady vlády pro národnostní menšiny
ze dne 18. června 2021 k bodu jednání č. 4

Rada vlády pro národnostní menšiny

I. bere na vědomí informaci o zavedení hlášení v polském jazyce na železničních nádražích a zastávkách v Moravskoslezském kraji;

II. žádá Ministerstvo dopravy, aby do 31. 7. 2021 poskytlo Radě vlády pro národnostní menšiny informaci o konkrétním datu zavedení hlášení v polském jazyce na železničních nádražích a zastávkách, a prověřilo možnosti financování souvisejících nákladů;

III. bere na vědomí informaci o zahájených jednáních ve věci hlášení v německém jazyce v obci Měděnec.

HLASOVÁNÍ O USNESENÍ

PRO	ZDRŽEL SE	PROTI
27	0	0

Ad 5. Informace o postupu ve věci rozšíření ochrany německého jazyka částí III Evropské charty regionálních či menšinových jazyků a ochrany chorvatského jazyka částí II Charty

J. Kalašnikov za MZV uvedl, že i přes určité zdržení nadále pokračují práce ve věci rozšíření ochrany německého jazyka částí III Evropské charty regionálních či menšinových jazyků a ochrany chorvatského jazyka částí II Charty. M. Dzingel konstatoval, že pětiměsíční zdržení bylo ze strany MZV vysvětleno.

Následně H. Válková přednesla 2 návrhy usnesení.

Usnesení č. 8/2021
Rady vlády pro národnostní menšiny
ze dne 18. června 2021 k bodu jednání č. 5

Rada vlády pro národnostní menšiny

žádá ministra zahraničních věcí, aby ve spolupráci se zmocněnkyní vlády pro lidská práva předložil vládě České republiky návrh na posílení ochrany němčiny podle ustanovení části III Evropské charty regionálních či menšinových jazyků v souladu s usnesením Rady vlády pro národnostní menšiny č. 3/2021 ze dne 8. ledna 2021.

HLASOVÁNÍ O USNESENÍ

PRO	ZDRŽEL SE	PROTI
27	0	0

Usnesení č. 9/2021
Rady vlády pro národnostní menšiny
ze dne 18. června 2021 k bodu jednání č. 5

Rada vlády pro národnostní menšiny

žádá ministra zahraničních věcí, aby ve spolupráci se zmocněnkyní vlády pro lidská práva předložil vládě České republiky návrh na rozšíření ratifikace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků k zajištění ochrany spisovného chorvatského jazyka s akcentem na podporu gradišćanské jazykové variety chorvatštiny částí II Charty v souladu s usnesením Rady vlády pro národnostní menšiny č. 3/2021 ze dne 8. ledna 2021.

HLASOVÁNÍ O USNESENÍ

PRO	ZDRŽEL SE	PROTI
27	0	0

Ad 6. Podnět ukrajinské národnostní menšiny ke zřízení kulturně-vzdělávacího centra

H. Válková vyjádřila politování nad skutečností, že se i přes dlouhodobé úsilí doposud nepodařilo zajistit prostory pro zřízení ukrajinského kulturně-vzdělávacího centra. Prostřednictvím databáze Centrálního registru administrativních budov (CRAB) Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových se sice podařilo vytipovat velikostně odpovídající prostory, avšak ty již byly buď rezervované, nebo procházely rekonstrukcí. Na dnešní jednání Rady byl proto pozván ředitel Hospodářského odboru Ministerstva kultury pana Martin Martínek, aby představil současné možnosti pronájmu v administrativních budovách Ministerstva kultury. Ten se bohužel z dnešního jednání musel omluvit – zastupováním byl pověřen pan Václav Appl. V. Appl informoval, že Ministerstvo kultury nemá v současnosti žádné volné prostory, které by mohly být pronajaty nestátním či neziskovým organizacím. Budovy, které jsou v registru CRAB prezentovány jako volné, ve skutečnosti procházejí rekonstrukcí a jsou určeny příspěvkovým organizacím Ministerstva kultury. Z tohoto důvodu nemůže být požadavek ukrajinské národnostní menšiny uspokojen. B. Rajčinec konstatoval, že prostřednictvím registru CRAB se ukrajinské menšině nepodařilo pronajmout žádné prostory, protože v registru nejsou zaneseny aktuální informace. Proces oslovování institucí podle seznamu v registru CRAB se ukázal jako zcela nevhodný a neproduktivní. Rada oslovených institucí vůbec nereagovala. Nejvstřícnější jednání proběhlo na Ministerstvu kultury s panem Martínkem, avšak zatím bylo také neúspěšné. Pronájem komerčních prostorů je teoreticky možný, avšak ukrajinské menšině jde zejména o symbolické projevení zájmu ze strany českého státu.

Usnesení č. 10/2021
Rady vlády pro národnostní menšiny
ze dne 18. června 2021 k bodu jednání č. 6

Rada vlády pro národnostní menšiny

bere na vědomí informaci o postupu ve věci obnovy a zřízení ukrajinského kulturně-vzdělávacího centra v Praze a žádá sekretariát, aby nadále pokračoval v tomto směru ve svých aktivitách.

HLASOVÁNÍ O USNESENÍ

PRO	ZDRŽEL SE	PROTI
27	0	0

Ad 7. Deklarace dvojí národnosti a její vykazování orgány veřejné správy

Při posledním Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 se ukázalo, že ne všechny obce v ČR vyhodnocují údaje týkající se osob hlásících se k dvojí národnosti správně. Např. v jedné z obcí Moravskoslezského kraje nebyly osoby hlásící se ke dvěma národnostem správně započítány, což zkreslo národnostní mapu obce. H. Válková vyzvala Ministerstvo vnitra k vypracování metodické příručky, podle které by se obce mohly při vyhodnocování údajů řídit. M. Kocanda informoval o jednání sekretariátu Rady s Ministerstvem vnitra a Českým statistickým úřadem (dále jen „ČSÚ“), které proběhlo 14. června t. r., a jehož cílem bylo najít cestu, jak při vyhodnocování výsledků Sčítání 2021 zabránit výkladovým problémům. Výsledek tohoto jednání byl pozitivní. V nejbližších týdnech ČSÚ zašle údaje z posledního sčítání lidu, z nichž bude možné filtrovat údaje o všech občanech, kteří se jakýmkoliv údajem přihlásili k některé z národnostních menšin. Obdobně by měly být zpracovány výstupy i z letošního sčítání. Na základě těchto výstupů přislíbili kolegové z Ministerstva vnitra vytvořit metodiku pro obce. P. Vokáč z Ministerstva vnitra vyzdvihl zásadní význam práce se získanými daty, neboť z těchto údajů se vychází při zřizování národnostních výborů v obcích, označování názvů ulic apod. Metodika bude směřovat k tomu, aby údaje byly zpracovávány v celé ČR jednotně a korektně. V polovině července t. r. bude k dispozici návrh metodiky k další konzultaci.

Usnesení č. 11/2021
Rady vlády pro národnostní menšiny
ze dne 18. června 2021 k bodu jednání č. 7

Rada vlády pro národnostní menšiny

žádá Ministerstvo vnitra, v návaznosti na provedené Sčítání lidu, domů a bytů 2021, o zpracování metodického stanoviska pro potřeby obcí k posuzování počtu občanů hlásících se k jiné než české národnosti v souvislosti se zřizováním výborů zastupitelstva pro národnostní menšiny podle zákonů o územních samosprávných celcích a označování ulic v jazyce národnostní menšiny podle zákona o obcích do 31. srpna 2021.

HLASOVÁNÍ O USNESENÍ

PRO	ZDRŽEL SE	PROTI
27	0	0

Ad 8. Informace o dotačních programech Ministerstva kultury, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a Úřadu vlády ČR

H. Válková uvedla další bod jednání a vyzvala zástupce ministerstev, aby se k danému bodu vyjádřili z pohledu svých dotačních programů.

V. Appl za Ministerstvo kultury uvedl, že v rámci programu podpory kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin bylo výběrové dotační řízení pro rok 2021 vyhlášeno 11. 8. 2020 a přihlášky mohli žadatelé podávat do 16. 10. 2020. Bylo předloženo celkem 69 projektů od 49 předkladatelů. Hodnocení projektů bylo v tomto roce ovlivněno pandemií

covid-19, proto probíhalo formou per rollam. Komise doporučila ocenit 61 projektů a na jejich realizaci poskytnout dotaci ve výši 10.009.000 Kč. Tato částka zahrnuje i dotaci pro Světový romský festival KHAMORO. Vzhledem k pandemii covid-19 museli odstoupit od realizace projektů 2 subjekty. Výběrové dotační řízení na rok 2022 bude pravděpodobně vyhlášeno v druhé polovině července, případně v srpnu.

B. Bartíková z Odboru médií a audiovize Ministerstva kultury informovala, že pro rok 2021 byl termín k podání přihlášek do programu podpory rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin stanoven do 30. 10. 2020. Termín byl kvůli pandemii covid-19 prodloužen do 30. 11. 2020. Přihlásilo se celkem 29 žadatelů a podpořeno bylo 26 projektů. Hodnotící komise hlasovala formou per rollam. Všechny alokované prostředky programu, tj. 20.850.000 Kč, byly rozděleny mezi žadatele. Následně bylo vyhlášeno druhé kolo stejného dotačního titulu, do kterého se přihlásilo 22 projektů. V druhém kole se jednalo o alokaci 4.000.000 Kč, výsledky tohoto dotačního řízení by měly být známy příští týden.

S. Pohořelý uvedl, že MŠMT vyhláší dotační výzvu na podporu vzdělávacích aktivit národnostních menšin a to ve dvou tematických okruzích – podpora vzdělávání a podpora aktivit národnostních menšin. Celková alokace pro rok 2021 byla 15.039.000 Kč. MŠMT v rámci programu obdrželo 55 žádostí, z nichž bylo podpořeno 41 žadatelů. Hodnotící komise zasedala on-line. Nové kolo výběrového dotačního řízení na rok 2022 bude pravděpodobně vyhlášeno v září.

R. Weinerová informovala o dotačním titulu, který národnostním menšinám poskytuje Úřad vlády ČR. Výzva k podání žádostí v programu Podpora implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků pro rok 2021 byla vyhlášena v srpnu loňského roku, projekty měly být podány nejpozději do 21. 9. 2020. Výběrová dotační komise zasedala v listopadu minulého roku. Celkem bylo podáno 25 žádostí, z nichž komise navrhla podpořit 17 žádostí v celkové výši 3.382.492 Kč. Alokační činila 3.000.000, finanční prostředky ve výši 382.492 Kč byly převedeny z dotačního programu Podpora celostátních mezioborových sítí NNO. Dotace byly vyplaceny dne 29. března 2021 17 žadatelům v celkové výši 3.382.492 Kč. Blíže viz <http://www.vlada.cz/cz/ppov/rnm/aktuality/vysledky-dotacniho-rizeni-pro-rok-2021-programu-podpora-implementace-evropske-charty-regionalnich-ci-mensinovy-ch-jazyku-188015/>

Ad 9. Návrh na ukončení činnosti Výboru pro dotační politiku a Výboru pro spolupráci s orgány samosprávy

H. Válková oznámila, že dva stálé orgány při Radě, a to Výbor pro dotační politiku a Výbor pro spolupráci s orgány samosprávy, již po dobu více jak 4 let nezasedaly. Jednání Výboru pro dotační politiku proběhlo naposledy 12. 4. 2017, Výboru pro spolupráci s orgány samosprávy 10. 4. 2017. Témata, která se vztahují k dotacím nebo činnosti orgánů samospráv jsou řešena přímo na zasedáních Rady. Vzhledem k dlouhodobé nečinnosti obou jmenovaných výborů sekretariát Rady navrhuje ukončení činnosti obou výborů.

Následně H. Válková na dané téma otevřela rozpravu. Proti zrušení Výboru pro dotační politiku se vyjádřil M. Dzingel a J. Balog. H. Válková vyzvala členy Rady k hlasování.

Usnesení č. 12/2021²
Rady vlády pro národnostní menšiny
ze dne 18. června 2021 k bodu jednání č. 9

² V 13:15 hodin opustil jednání Rady Vít Dovalil. Počet hlasujících se snížil na 26 osob.

Rada vlády pro národnostní menšiny

ruší Výbor pro dotační politiku.

HLASOVÁNÍ O USNESENÍ

PRO	ZDRŽEL SE	PROTI
13	7	6

Usnesení nebylo schváleno. Výbor pro dotační politiku musí co nejdříve obnovit svoji činnost. Sekretariát Rady organizačně zajistí jednání tohoto výboru. Pokud se nepodaří Výbor pro dotační politiku zaktivovat, bude na příštím jednání Rady opět navrženo jeho zrušení.

Usnesení č. 13/2021
Rady vlády pro národnostní menšiny
ze dne 18. června 2021 k bodu jednání č. 9

Rada vlády pro národnostní menšiny

ruší Výbor pro spolupráci s orgány samosprávy.

HLASOVÁNÍ O USNESENÍ

PRO	ZDRŽEL SE	PROTI
18	7	1

Výbor pro spolupráci s orgány samosprávy byl zrušen.

Ad 10. Různé

a) Informace zástupců národnostních menšin k aktuálním událostem v jejich mateřských zemích

Na sekretariát Rady se obrátili zástupci ukrajinské, běloruské a bulharské národnostní menšiny s potřebou informovat o dění v jejich mateřských zemích. H. Válková uvedla, že na jednání Rady bude této tematice dán prostor, ale je třeba si uvědomit, že tato problematika je v gesci MZV a vlády. J. Kalašnikov doplnil, že tato problematika je v gesci MZV, avšak je otázkou, zda podle statutu Rady je tato tematika v kompetenci jednání Rady. G. Bečev navrhnul, aby byl projednávaný bod z časových důvodů stažen z jednání Rady a odložen k projednání na dalším jednání Rady. H. Válková zahájila hlasování o stažení bodu z jednání Rady. Hlasováním bylo stažení bodu z jednání Rady jednomyslně schváleno.

b) Přístup Muzea Těšínska, resp. jeho zřizovatele, tj. Moravskoslezského kraje, k závazkům ČR vůči polské národnostní menšině

H. Válková uvedla, že podnět k projednání do bodu „různé“ přihlásil pan Branny, zástupce za polskou národnostní menšinu, a požádala ho o představení tématu. D. Branny vysvětlil, že se na něj obrátil Kongres Poláků ČR s žádostí, aby byl podnět projednán na Radě. Muzeum Těšínska u příležitosti 100. výročí vzniku Českého Těšína umístilo před svoji budovu repliku hraničního sloupu z roku 1920, kdy došlo k bolestivému rozdělení tehdy většinově polského historického území Těšínska mezi Polsko a tehdejší Československo. Jde o nešťastný, politicky, morálně a lidsky neudržitelný krok vedení muzea Těšínska. Proti tomu a dalším pochybením muzea Těšínska byl zaslán protestní dopis hejtmanovi Moravskoslezského kraje, ale zatím nebyly učiněny žádné kroky k nápravě. Kongres Poláků očekává, že Rada prověří jednotlivé postupy Muzea Těšínska na národnostně smíšeném území.

Následně H. Válková přečetla text usnesení a vyzvala k hlasování.

Usnesení č. 14/2021³
Rady vlády pro národnostní menšiny
ze dne 18. června 2021 k bodu jednání č. 10 b)

Rada vlády pro národnostní menšiny

žádá Moravskoslezský kraj, zřizovatele Muzea Těšínska, aby prověřil dodržování závazků České republiky dle Evropské charty regionálních či menšinových jazyků, zejména ve smyslu užívání tradičních a správných forem místních názvů v polském jazyce, v muzejních expozicích a výstavách.

HLASOVÁNÍ O USNESENÍ

PRO	ZDRŽEL SE	PROTI
23	2	0

c) Dodržování § 29 a § 117 zákona č. 128/2000 Sb. o obcích - v obcích s 10 % zastoupením občanů jiné než české národnosti (podnět polské národnostní menšiny)

D. Branny uvedl, že tento podnět byl na jednání Rady zařazen z iniciativy Kongresu Poláků ČR podobně jako předešlý bod jednání. Podnět byl členům Rady rozeslán v patřičném předstihu e-mailem. Zástupci polské národnostní menšiny v minulosti opakovaně žádali o dvojjazyčné označení v obcích, na které mají legitimní právo ze zákona. Dvojjazyčné označení bylo v minulosti zřízeno, nicméně během několika dalších let bylo označení často vandaly zničeno či rozkradeno a jednotlivé obce se nápravou škody většinou nezabývají. Zástupci polské národnostní menšiny nemají personální kapacitu, aby stav dvojjazyčných cedulí kontrolovali. P. Voříšek z Ministerstva vnitra přislíbil pomoc při řešení nastíněných problémů a dodal, že do budoucna je v případě porušování zákona o obcích třeba komunikovat přímo s ministerstvem, a to s Odborem veřejné správy, dozoru a kontroly, který provádí kontrolu samostatné působnosti obcí. Tento odbor standardně řeší vnější podněty na porušení zákona o obcích, kdy se kdokoliv na něj může obrátit s tím, že v některé záležitosti samostatné působnosti je obcí porušován zákon. Po obdržení podnětu je věc prověřena v rámci oprávnění stanovených zákonem o obcích pro kontrolu samostatné působnosti.

Usnesení č. 15/2021
Rady vlády pro národnostní menšiny
ze dne 18. června 2021 k bodu jednání č. 10 c)

Rada vlády pro národnostní menšiny

- I. žádá obce, aby věnovaly zvýšenou pozornost v oblasti dodržování ustanovení § 29 a § 117 zákona č. 128/2000 Sb. o obcích, (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, tj. zda jsou po splnění zákonných podmínek zavedeny vícejazyčné názvy a označení, a zda byl zřízen výbor pro národnostní menšiny a jeho složení odpovídá dikci zákona;
- II. žádá Ministerstvo vnitra, aby věnovalo v rámci kontroly samostatné působnosti obcí zvýšenou pozornost podnětům na nedodržování ustanovení § 29 a § 117 zákona č. 128/2000 Sb. o obcích, (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

³ V 13:30 hodin opustil jednání Rady Petr Vokáč. Počet hlasujících se snížil na 25 osob.

HLASOVÁNÍ O USNESENÍ

PRO	ZDRŽEL SE	PROTI
25	0	0

d) Situace Výboru pro národnostní menšiny Zastupitelstva Ústeckého kraje (podnět ukrajinské národnostní menšiny)

Podnět k projednání do bodu „různé“ přihlásil pan Bohdan Rajčinec, zástupce za ukrajinskou národnostní menšinu. B. Rajčinec uvedl, že 5 spolků různých národnostních menšin se obrátilo na hejtmana Ústeckého kraje s dotazem ve věci fungování Výboru pro národnostní menšiny v Ústeckém kraji. Výbor částečně pozastavil svoji činnost s tím, že je plánováno, aby představitelé tohoto Výboru nebyli z řad příslušníků národnostních menšin, ale byli pouze z řad jmenovaných zástupců na bázi politických stran. Hejtmanovi Ústeckého kraje byl odeslán dopis, který však zůstal bez písemné odpovědi. B. Rajčinec upřesnil, že Výbor byl zřízen dobrovolně, tedy nad rámec zákona a dlouhá léta pracoval bezproblémově. Hlavní otázkou je, proč hejtman pozastavuje činnost Výboru a nenabízí zástupcům národnostních menšin účast na jeho fungování, mohou se zúčastnit pouze v roli hostů.

Paní zmocněnkyně přislíbila, že hejtmanovi Ústeckého kraje zašle dopis ve věci vysvětlení pozastavení činnosti Výboru a bude žádat jeho odpověď. P. Voříšek doplnil, že v případě zřízení Výboru na dobrovolné bázi se těžko vymáhají požadavky, které jsou u výborů zřízených ze zákona povinné.

e) Zápis vietnamských jmen a příjmení dle Nařízení vlády č. 594/2006 Sb. o přepisu znaků do podoby, ve které se zobrazují v informačních systémech veřejné správy

Podnět k projednání do bodu „různé“ přihlásil pan Huu Uyen Pham, zástupce za vietnamskou národnostní menšinu. Huu Uyen Pham konstatoval, že dostává stále častěji stížnosti příslušníků vietnamské národnostní menšiny ohledně přepisování jejich jmen při vyřizování úředních dokladů. Jména jsou přepisována nepřesně. Státní správa se řídí přepisem dle Nařízení vlády č. 594/2006 Sb., které se zdá být zastaralé. Ve stávajícím nařízení vlády chybí mnoho znaků, a tudíž se vietnamská jména nedají dobře přepsat. Často tedy dochází k mnoha nejednoznačným či chybným přepisům a zkomoleninám. Žádá tedy, aby přepisování vietnamských jmen bylo pozastaveno do té doby, než se vyřeší nesoulad a upraví se stávající systém. P. Voříšek konstatoval, že změna bohužel není tak jednoduchá. Nařízení vlády se dodržovat musí. Pokud konkrétní znak není v seznamu nařízení vlády vůbec uveden, pak v úvahu přichází umožnit jeho přepis bez diakritiky. Tento kompromisní postup je však třeba nejprve zvážit a projednat v rámci státní správy. Pro optimální vyřešení této situace by se dle něj musely nejprve přizpůsobit informační systémy státní správy pro zavádění nových znaků. Poté je možné novelizovat zmíněné Nařízení vlády č. 594/2006 Sb. Pokud však dojde k pochybení konkrétního úředníka, tak je možné ihned žádat o nápravu. Na příštím zasedání Rady předloží Ministerstvo vnitřní věci časovou informaci o řešení této problematiky, jedná se však o dlouhodobější úkol.

f) Informace k očkování cizinců - shrnutí současného nastavení přístupu cizinců pobývajících na území ČR k očkování proti onemocnění covid-19

R. Weinerová uvedla, že problematika očkování cizinců byla intenzivně konzultována s Magistrátem hl. m. Prahy a Výborem pro práva cizinců při Radě vlády pro lidská práva. Ministerstvo zdravotnictví spustilo v pátek 11. 6. 2021 registraci k očkování pro všechny, kteří nemají veřejné zdravotní pojištění na území České republiky nebo Evropské unie a zároveň dlouhodobě pobývají v České republice. Toto opatření se týká především cizinců s dlouhodobým pobytem, na které se při zahájení vakcinace jakoby zapomnělo. Rezervační

portál jim nabídne určená očkovací místa, kde bude přítomen personál mluvící cizími jazyky. V každém kraji by mělo být alespoň jedno takové místo. V Praze jich bude šest, a to včetně velkokapacitního O2 Universum. Očkovat se bude vakcínou od firmy Pfizer a její cena nepřesáhne 810 Kč a bude možné ji uhradit přímo na místě.

g) Informace o publikační činnosti vztahující se k problematice národnostních menšin na Právnické fakultě UK

R. Petráš uvedl, že Právnická fakulta UK je jedinou institucí v České republice, která se zabývá právním postavením národnostních menšin. Některé projekty budou tento rok končit, ale fakulta bude nadále pokračovat ve studiu některých dalších otázek - např. otázce lidových kultur menšin, to se týká např. aktuální úmluvy o ochraně nemateriálního kulturního dědictví. V tomto roce by měly vyjít některé publikace v nakladatelství Auditorium.

h) Informace o přípravě Zprávy o situaci národnostních menšin za rok 2020

O Zprávě o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2020 informovala R. Weinerová. Zpráva byla sestavena podle stejné osnovy jako zpráva z předchozího roku. Zpráva je připravena pro meziresortní připomínkové řízení. Poděkovala všem zástupcům resortů i národnostních menšin za zaslané podklady a součinnost při sestavování Zprávy.

Místopředsedkyně Rady H. Válková uzavřela bod jednání Různé a oznámila, že další jednání Rady je naplánováno na druhou polovinu měsíce října 2021. Poté poděkovala přítomným za jejich aktivní účast na druhém letošním jednání Rady.

V Praze dne 18. června 2021

Zpracovala: Renata Weinerová
Za správnost: Martin Kocanda

**prof. JUDr. Helena Válková, CSc.,
v. r.**

*místopředsedkyně Rady vlády pro
národnostní menšiny*